

Mycolim-Nieuwsbrief
3de jaargang, nr.1
juli 2006

inhoud	- voorwoord
	- nieuwe soorten voor Limburg van 2006
	- cursus mycologie voor beginners
	- agenda 2006
	- mycologische excursies op donderdagnamiddag
	- (bijlage) nieuwe soorten voor Limburg

Beste vrienden mycologen,

Het voorjaar van 2006 leverde een hele reeks nieuwe soorten paddenstoelen voor Limburg op. In deze brief wordt een lijst afgedrukt van meer dan 50 nieuwe soorten die dit jaar reeds gevonden werden. Dat is natuurlijk te danken aan het feit dat we met een aantal mycologen al het hele voorjaar kijken naar kleine zwammen zoals de meeste Ascomyceten en Teliomyceten (Roestzwammen) en naar Korstzwammen (Corticaceae), waar vroeger veel minder of geen aandacht aan besteed werd.

Het voorjaar startte traditiegetrouw met de houtzwammenwandeling o.l.v. Jos Tuerlinckx, op 15 januari 2006. Er werden tijdens deze wandeling 61 soorten paddenstoelen gevonden. Uitschieters waren: de zeldzame *Anrodia xantha* of Citroenstrookzwam, die al enkele jaren op dezelfde plaats gevonden wordt en enkele andere ongewone zwammen, zoals *Gloeoporus dichrous* of Tweekleurig elfenbankje, *Serpula himantoides* of Dakloze huiszwam en *Skeletocutis amorpha* of Witwollige dennenzwam. Op 11 februari 2006 werd De Kevie in Tongeren bezocht. Een bijzonder interessante wandeling! 113 waarnemingen en bijna evenveel soorten werden opgetekend! Nieuw voor Limburg waren hier: *Peniophora rufomarginata* of Lindeschorszwam, *Phellinus punctatus* of Vlakke vuurzwam (die we dit voorjaar nog enkele malen vonden), *Piloderma byssinum* (een schorszwam zonder Nederlandse naam), *Teichospora obducens* (een ascomyceet) en vooral *Terana coerulea* of Blauwe korstzwam, een bijzonder fraaie zeldzame zwam! Ik mag echter niet vergeten te vermelden dat we tijdens deze wandeling op de eerste plaats op zoek gingen naar 'de rode kelkzwam', die in De Kevie op twee plaatsen gevonden wordt (rond Tongeren nu al op vier plaatsen). Het gaat telkens om *Sarcoscypha austriaca* of Krulhaarkelkzwam, een soort met als een kurkentrekker gekrulde haren aan de buitenkant van het vruchtlichaam (om dit te zien is natuurlijk een microscoop nodig).

Op 9 februari 2006 hield Leo Noten in Het Groene Huis een rijk geïllustreerde en druk bijgewoonde voordracht over de interessante, maar voor ons allen moeilijke geslachten *Mycena* en *Hemimycena*, geslachten waar niemand van ons zich goed thuis in voelt. Hij illustreerde zijn mooie voordracht met uitgebreid beeldmateriaal over macro- en microscopie.

Op 9 maart 2005 werd in Het Groene Huis een mycologische avond gehouden met als titel: "Bijzondere vondsten van 2005 in beeld". Het werd een leerrijke avond waarbij verschillende leden hun mooiste beelden toonden van paddenstoelen van het voorbije jaar. Vooral Piet Bormans liet ons genieten van een aantal prachtige beelden van Ascomyceten. Zijn onuitputtelijke reeks macro- en microscopische beelden van Asco's kunnen nog vele interessante avonden vullen.

Op 25 maart 2006 ging de 15^e Vlaamse Mycologendag door in de Universiteit Antwerpen. Ondergetekende hield er een voordracht over: 'Mycologie in Limburg anno 2006. Stand van zaken twee jaar na het publiceren van de Atlas Paddenstoelen in Limburg'.

Op 6 mei 2006 organiseerde Mycolim een wandeling met de Vlaamse mycologen in Riemst Kanne. In de voormiddag werd het Plateau van Caestert gezocht. Naast de overvloedig aanwezige *Mitrophora semilibera* of Kegelmorielje en één groot exemplaar van *Morchella esculenta* of Gewone morielje onthouden we de waarnemingen van *Acrospermum compressum* (zonder Nederlandse naam) en *Trichopeziza mollissima* of Fraai franjekelkje op eenzelfde dode stengel van Koninginnenkruid. In de namiddag werd een helling naast het kanaal bezocht in Opkanne. Deze excursie leverde een nieuwe soort op voor Vlaanderen: *Verpa krombholzii* (zonder Nederlandse naam). Er werd toen ook afgesproken om op maandag 8 mei 2006 een determinatieavond te houden in het labo van de biologen in het LUC in Diepenbeek. Dankzij Michel Asperges konden we voor het eerst werken in

deze aangename omgeving en gebruik maken van het labo en de beschikbare binoculaires en microscopen. Een initiatief om te herhalen.

In de vorige brief lanceerde ik een oproep tot medewerking om waarnemingen van 2003-2005 op te sturen naar Gut Tilkin, omdat voor deze periode zeer weinig gegevens doorgegeven werden door de (meeste) Mycolimleden. Verschillende leden hebben gegevens doorgestuurd: Michel Asperges, Rik Bosmans, Paul Caers, Jan Cornelis, Chris Marneffe, Jos Lenaerts, Hugo Vanderlinden, Rudi Wouters. Graag wil ik mijn verzoek herhalen omdat er zeker nog interessante gegevens voorhanden zijn. Ook oude gegevens (hoe ouder hoe liever) zijn altijd welkom.

In deze nieuwsbrief wordt een nieuw initiatief aangekondigd: mycologische excursies op donderdagnamiddag (zie verder). Ook de Cursus Mycologie voor beginners wordt nogmaals aangekondigd. Uiteraard eindigt de brief met de Agenda voor het najaar.

Ik wil dit voorwoord eindigen met de aankondiging van een droeve gebeurtenis, namelijk het plotse overlijden op 26 mei van Roger Langendries, medestichter en voorzitter van de Z.W.A.M. (Zelfstandige Werkgroep Amateur Mycologen) van Brabant en voorzitter van de VMV (Vlaamse-Mycologen-Vereniging). Alle Vlaamse mycologen zullen deze stille, minzame man missen.
Luc Lenaerts

Nieuwe soorten voor Limburg van 2006

Zie lijst in bijlage; hieronder vindt u enkele foto's (enkel in de kleuren versie):

Foto 1

Roze wasporia (*Ceriporia excelsa*) - © JC Delforge

Foto 2

Blauwe korstzwam (*Terana coerulea*) - © Benny Vanderhoydonck

Foto 3

(*Cheilymenia coprinaria*) - © Piet Bormans

Foto 4

Fraai franjekelkje (*Trichopeziza mollissima*) - © Piet Bormans

Cursus Mycologie voor beginners

Mycolim richt, in samenwerking met de Werkgroep Limburgse Natuurgidsen, een initiatiecursus 'Paddenstoelen voor beginners' in.

In één theorieles wordt uitgelegd wat paddenstoelen zijn, hoe ze groeien, zich verspreiden enz. Verder worden enkele paddenstoelenfamilies belicht en wordt kennis gemaakt met een aantal redelijk goed herkenbare soorten, waarbij uitgelegd wordt hoe deze en andere soorten kunnen op naam gebracht worden. De cursisten krijgen een syllabus van de les. Na de theoretische les volgen vier excursies, gespreid over de provincie Limburg, waarbij de kennis, opgedaan in de theorieles, in de praktijk toegepast wordt.

Programma :

Datum	Activiteit	Lesgever/Gids
Zaterdag 26-08-06	Theorieles in Het Groene Huis, 9.00 u tot 12.15 u	Jean Vangrinsven
Zaterdag 02-09-06	Excursie - Kaulille Kerk, 9.00 u tot 12.00 u	Jean Vangrinsven
Zaterdag 09-09-06	Excursie - Parking Omloop Terlaemen, Heusden-Zolder, 9.00 u tot 12.00 u	Richard Pawlowski
Zaterdag 16-09-06	Excursie - Parking Domein Nieuwenhoven, Sint Truiden, 9.00 u tot 12.00 u	Chris Marneffe
Zaterdag 23-09-06	Excursie - Lummen, parking achter de kerk, 9.00 u tot 12.00 u	Hugo Vanderlinden

Kostprijs 10 Euro, te betalen na telefonisch contact met Petra Haesen, telefoon 011/265482, bankrekening Limburgse Natuurgidsen 235-0010248-75
Het aantal personen dat kan deelnemen is beperkt.

Hugo Vanderlinden

Agenda 2006

(V) Excursie in de voormiddag

(D) Excursie voor een ganse dag. Meegaan voor een halve dag is mogelijk. Wanneer je alleen in de namiddag wil meewandelen is het aangeraden om contact op te nemen met de gids om de plaats en uur van samenkomst te kennen omdat het namiddagprogramma nog kan gewijzigd worden op de dag van de excursie zelf.

De excursies op grijze achtergrond zijn mycolim-excursies waar de beginnende liefhebbers door de gids begeleid zullen worden. De andere excursies worden ingericht samen met andere mycologische verenigingen en vereisen reeds een ruimere kennis.

Za 29-07-06	(D) Kortesse Bellevuebos	Excursie Mycolim i.s.m. KAMK Samenkomst: 9.45u. aan de kerk van Kortesse. Gids: Ronny Boeykens (0477/395457)
Do 31-08-06	Groene Huis* , Genk Bokrijk	Determinatie-avond , start 19.30u. Verantwoordelijke Hugo Vanderlinden
Za 02-09-06	(D) Aalst , Aalstbroek	VMV- excursie , organisatie OVMW Samenkomst: 9.30u.
Za 09-09-06	(V) Diepenbeek , Nietelbroeken (N) Tongeren , De Kevie	Excursie Mycolim i.s.m. KAMK Samenkomst: 9.45u. carpoolparking te Diepenbeek. Gids: Ronny Boeykens (0477/395457)
Do 14-09-06	Groene Huis* , Genk Bokrijk	Determinatie-avond , start 19.30u. Verantwoordelijke: Gut Tilkin
Zo 24-09-06	(D) Genk , Waterschei, Stiernerbeek en Terril	Excursie Mycolim Samenkomst : 9.00u. aan het oude André-Dumont- mijngebouw, André-Dumontlaan, Genk Gids: Gut Tilkin (011/725924)
Zo 01-10-06	(V) Houthalen , Hengelhoef (N) Houthalen , Kelchterhoef	Excursie Mycolim Samenkomst: 9.00u parking Congresgebouw, Domein Hengelhoef Gids: Jan Cornelis (011/523524)
Do 05-10-06	Groene Huis* , Genk Bokrijk	Determinatie-avond , start 19.30u. Verantwoordelijke: Richard Pawlowski
Za 07-10-06	(D) Heverlee , Mollendaalbos	VMV- excursie , organisatie ZWAM Samenkomst: 9.30u. Plaats van bijeenkomst wordt later medegedeeld via de Mycolim-website
Zo 15-10-06	(V) Zonhoven , Teut	Excursie Mycolim Samenkomst: 9.00u. parking van de Holsteenhoeve, Holsteenweg 28, Zonhoven Gids: Gut Tilkin (011/725924)
Zo 22-10-06	(D) Houthalen , oude terril	Excursie Mycolim i.s.m. KAMK en de Cercle Mycologique de Bruxelles Samenkomst: 9.45u. aan het oude mijngebouw, Pastorijstraat, Houthalen. Gids: Jan Cornelis (011/523524) en Gut Tilkin (011/725924)
Do 26-10-06	Groene Huis* , Genk Bokrijk	Determinatie-avond , start 19.30u. Verantwoordelijke: Ronny Boeykens

* We komen samen om 19.15u op de parking aan het Kasteel van Bokrijk en rijden dan met enkele auto's naar het Groene Huis.

Gut Tilkin

Mycologische excursies op donderdagnamiddag.

Sinds enkele maanden gaan we met een groepje elke donderdagnamiddag op excursie. De gekozen domeinen liggen verspreid over gans de provincie. Tijdens deze wandelingen blijven we (vaak letterlijk) stilstaan bij alle soorten zwammen die we vinden, van de kleinste Ascomyceten tot Korstzwammen op hout en Roesten op bladeren. We nemen ook de tijd om onze vondsten te tonen, te bespreken en op foto vast te leggen. Enkelen onder ons doen achteraf de microscopische determinaties. De lijst van de gevonden soorten wordt aan alle deelnemers via e-mail toegestuurd samen met een aantal relevante foto's. Het resultaat van onze excursies is een indrukwekkende lijst met gemiddeld 40 soorten per wandeling, ook tijdens zeer koude en zeer droge periodes, en een ganse reeks mooie en zeldzame vondsten.

Vanaf 7 september starten we opnieuw met een excursie **elke donderdagnamiddag van 13.45u. tot ongeveer 16u.** In onderling overleg wordt telkens de volgende locatie gekozen.

Wie zin heeft om mee te gaan kan telefoneren of mailen naar Luc Lenaerts (013/523499 - luc.lenaerts@encare.be) of Gut Tilkin (011/725924 - driesen.tilkin@pandora.be) om de afspraakplaats te vernemen.

Gut Tilkin

Bijlage (Nieuwe soorten voor Limburg van 2006)

Opmerking toe te voegen bij *Cheilymenia coprinaria* (Cooke) Boud. : Funbel beschouwt dit als synoniem voor *Ch. fimicola*

Genus	Soort	Dag	Maand	Jaar	Gemeente	Plaats	Hok	Herbarium
Acanthionitschkea	tristis (Pers.: Fr.) Nannf.	19	1	2006	Bochtolt	Domeinbos Lozerheide	C7.22.41	Pb2006002
Pheniphora	rufomarginata (Pers.) Litsch.	11	2	2006	Tongeren	Scherpenbergh	E7.42.31	LL, GT
Phellinus	punctatus (P. Karst.) Pliát	11	2	2006	Tongeren	Scherpenbergh	E7.42.31	LL
Ploderma	byssinum (Karst.) Jüli.	11	2	2006	Tongeren	Scherpenbergh	E7.42.31	KVDP
Teichospora	obducens (Schumach.) Fockel	11	2	2006	Tongeren	Kevie	E7.41.42	Pb2006006
Terana	coerulea (Lam.: Fr.) O.K.	11	2	2006	Tongeren	Scherpenbergh	E7.41.42	Aphylllo
Ciboria	coryli (Schellenb.) N.F. Buchw.	2	3	2006	Tongeren	oude spoorweg	E7.41.13	Pb2006011
Entoloma	hirtipes (Schum.: Fr.) Mos.	2	3	2006	Tongeren	Kevie	E7.41.42	LL
Ascobolus	abidus Crouan	9	3	2006	Tongeren	Zijbeekvallei	D7.54.13	Asco
Ascobolus	sacchariferus Brum.	9	3	2006	Lanaken	Zijbeekvallei	D7.54.13	Asco
Erythricium	laetum (Karst.) J. Erikss. & Hjortst.	16	3	2006	Genk	Heempark	D7.42.13	Aphylllo
Ciboria	caucus (Rabenh.: Fr.) Fockel	20	3	2006	Bochtolt	Domeinbos Lozerheide	C7.22.43	Pb2006017
Phanerochaete	joseferreirae (D. Reid) D. Reid	30	3	2006	Bochtolt	Domeinbos Lozerheide	C7.22.43	LL, LN
Ceriporia	excelsa (Lund.) Parm.	6	4	2006	Kwaadmechelen	Steenegroeven	C6.53.44	LL
Phanerochaete	martelliana (Bres.) J. Erikss. & Ryvarden	6	4	2006	Kwaadmechelen	Steenegroeven	C6.53.44	LL
Chaetosphaeria	cupulifera (Berk & Br) Sacc.	13	4	2006	Hasselt, Stevoort	Sterrebos	D6.55.41	Asco
Hysteroglyphium	mori (Schwein.) Rehm	13	4	2006	Hasselt, Stevoort	Sterrebos	D6.55.41	Asco
Nfischkia	confertula (Schwein.) Nannf.	13	4	2006	Hasselt, Stevoort	Sterrebos	D6.55.41	Asco
Ascobolus	crenulatus P. Karst.	20	4	2006	Diepenbeek	Nietelbroeken	E6.17.41	Asco
Entoloma	ventricosum Arnolds & Noordel.	20	4	2006	Neuwerkerken	Kozen, tuin Chris Marneffe	??	Agaricales
Phellinus	ferreus (Pers.) Bourd. & Galz.	20	4	2006	Diepenbeek	Nietelbroeken	E6.17.41	LL
Puccinia	abscens Plovr.	20	4	2006	Diepenbeek	Nietelbroeken	E6.17.41	Tello
Puccinia	sessilis Schroet.	20	4	2006	Diepenbeek	Nietelbroeken	E6.17.41	Tello
Puccinia	urticae	20	4	2006	Diepenbeek	Nietelbroeken	E6.17.41	Tello
Rosellinia	britannica L.E. Petrini, Petrini & S.M. Frar	20	4	2006	Diepenbeek	Nietelbroeken	E6.17.41	LL
Uromyces	rumicis (Schum.) Wint.	20	4	2006	Diepenbeek	Nietelbroeken	E6.17.41	Tello
Chelymenia	coprinaria (Cooke) Boud.	27	4	2006	Riemst	Kanne	E7.35.33	Asco
Trichopeziza	mollissima (Lasch) Fockel	27	4	2006	Riemst	Kanne	E7.35.33	Asco
Euepoxylon	udum (Pers.) Fr.	4	5	2006	Tessenderlo	Houterenberg	D6.21.24	Asco
Hyaloscypha	aureliella (Ny.) Huhtinen	4	5	2006	Tessenderlo	Houterenberg	D6.21.24	Asco
Hyphodontia	pallidula (Bres.) J. Erikss.	4	5	2006	Tessenderlo	Houterenberg	D6.21.24	Asco
Lasiosphaeria	canescens (Pers.: Fr.) P.Karst.	4	5	2006	Tessenderlo	Houterenberg	D6.21.24	Aphylllo
Schizopora	radula (Pers.: Fr.) Hallenb.	4	5	2006	Tessenderlo	Houterenberg	D6.21.24	Asco
Nectria	pseudopeziza (Desm.) Rossman	6	5	2006	Riemst	Kanne	E7.35.31	LL, GT
Verpa	krombolzizi Corda	6	5	2006	Riemst	Kanne	E7.35.31	PB
Hyphodontia	subalutacea (P. Karst.) J. Erikss.	11	5	2006	Zonhoven	Opkanne	E7.34.42	PB
Sistostrema	brinkmannii (Bres.) J. Erikss.	11	5	2006	Zonhoven	Teut	D6.38.23	LL, GT
Inocybe	transitoria (Britzelm.) Sacc.	27	5	2006	Hasselt	Kiewtdreef	D6.38.23	LL
Russula	ochracea Fr. ss. Blum	27	5	2006	Hasselt	Kiewtdreef	D6.47.23	Agaricales
Puccinia	lagenophorae Cooke	8	6	2006	Halen	Kiewtdreef	D6.47.23	Agaricales
Gloesocystidiellum	letendrei Karst. sensu Bourdot & Gaizin	8	6	2006	Halen	Zelem, De Leunen	D6.32.44 ?	JV
Phlebia	subochracea (Bres.) J. Erikss. & Ryvarde	22	6	2006	Genk	Zelem, De Leunen	D6.32.44	LL, GT
Puccinia	cnici Mart.	22	6	2006	Genk	Waterschei, Stiemerbeekvallei	D7.32.41	LL, GT
Miyagia	pseudosphaeria (Mont.) Jorst.	29	6	2006	Lummen	Tiewinkel	D6.45.11	JV
Podospaera	clandestinus var. aucupariae	29	6	2006	Lummen	Tiewinkel	D6.45.11	JV
Puccinia	brachypodii Oth var. arrhenatheri	29	6	2006	Lummen	Tiewinkel	D6.45.11	JV

Puccinia	hieracii Mart.	29	6	2006	Lummen	Tiewinkel	Tello	JV
Unguicularia	millepuncta (Lib.) Dennis	29	6	2006	Lummen	Tiewinkel	Asco	PB
Valsaria	foedans (P. Karst.) Sacc.	29	6	2006	Lummen	Tiewinkel	Asco	PB
Ophioceras	leptosporum (qpal) Walker	29	6	2006	Lummen	Tiewinkel	Asco	PB
Puccinia	chaerophylli Purton	6	7	2006	Tessenderlo	Asdonk	Tello	
Puccinia	lapsanae Fuckel	6	7	2006	Tessenderlo	Asdonk	Tello	
Mutinus	ravenelli	21	6	2006	Lummen	tuin B. Peers	Gastero	

Roze stinkzwam